

ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

(cd 1,3)

Δημοσιογράφος: Κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας. Σήμερα έχουμε κοντά μας τον φωτογράφο κύριο Νέλσον, ο οποίος γύρισε όλο τον κόσμο και φωτογράφησε φυλές ιθαγενών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση.

Φωτογράφος : Γεια σας. Σας ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση. Πράγματι, έζησα μια μοναδική εμπειρία στα τελευταία μου ταξίδια και σήμερα είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να τη μοιραστώ με τους νέους ανθρώπους.

Δημοσιογράφος : Ποιες χώρες επισκεφτήκατε;

Φωτογράφος: Και ποιες δεν επισκέφτηκα... Έκανα πολλά ταξίδια και στις 5 ηπείρους σε πολλές χώρες και διαφορετικούς τόπους. Αργεντινή, Εκουαδόρ, Σιβηρία, Μογγολία, Ινδία, Νεπάλ, Κίνα, Ινδονησία, Νέα Ζηλανδία, Αιθιοπία.

Δημοσιογράφος : Πραγματικά πολύ εντυπωσιακό... Το πρώτο πράγμα που ανυπομονώ να σας ρωτήσω κ. Νέλσον, είναι αν και κατά πόσο διαφέρουν οι άνθρωποι μεταξύ τους.

Φωτογράφος: Κοιτάζτε, σίγουρα οι συνθήκες ζωής, το περιβάλλον, η οικονομία επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών φυλών. Πιστέψτε, όμως, υπάρχουν και πολλές ομοιότητες. Ομοιότητες στην εμφάνιση, σε φυλές βέβαια που κατοικούν σε περιοχές με παρόμοιες κλιματικές συνθήκες, ομοιότητες όμως και στη συμπεριφορά. Αυτό που παρατήρησα λοιπόν και πραγματικά μ' εντυπωσίασε είναι ότι, όσο περισσότερο απομακρύνθηκα από τον πολιτισμό, τόσο περισσότερο οι άνθρωποι που συνάντησα συμπεριφέρονταν σαν μια μονάδα και τόσο μεγαλύτερο σεβασμό είχαν για τις παλιότερες γενιές. Όσο απομακρύνεσαι από τον σύγχρονο τρόπο ζωής, τόσο πιο ευγενικούς ανθρώπους συναντάς.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία παρατήρηση... Πείτε μας ένα περιστατικό που θυμάστε ιδιαίτερα από τα ταξίδια σας.

Φωτογράφος: Πολλά κι ενδιαφέροντα... Ναι.. Όταν επισκέφτηκα τη Μογγολία συνάντησα μια φυλή ιθαγενών, τους Τσαατάν. Είναι μια φυλή 300-400 ανθρώπων που ζουν κάτω από δύσκολες συνθήκες. Άνθρωποι που ζουν σε απρόσιτες περιοχές, οι ίδιοι όμως δεν είναι τελικά καθόλου απρόσιτοι. Η αλήθεια είναι ότι αρχικά δεν ήθελαν να ποζάρουν μπροστά στον φακό και δεν δεχόντουσαν να μιλήσουν μπροστά σε καμιά κάμερα. Απογοητεύτηκα. Δεν ήθελα όμως να φύγω πριν τους γνωρίσω. Έτσι κάθισα μαζί τους, μιλήσαμε, αστειευτήκαμε, γελάσαμε. Κάποια

στιγμή κουράστηκα, ξάπλωσα και κοιμήθηκα χωρίς να το καταλάβω. Ξύπνησα μετά από αρκετή ώρα. Είχα άγχος γιατί φοβήθηκα μήπως δεν ήταν ευγενικό που αποκοιμήθηκα. Φοβήθηκα μήπως η συμπεριφορά μου τους προσβάλλει... Έκανα όμως λάθος, γιατί αφού ξύπνησα ήταν όλοι πιο φιλικοί και... δεν θα το πιστέψετε: μου ζήτησαν οι ίδιοι να φωτογραφηθούν. Είχα κερδίσει βλέπετε την εμπιστοσύνη τους! Αυτό είναι τελικά το μεγάλο στοίχημα της δουλειάς μου. Να κερδίζω την εμπιστοσύνη των ανθρώπων! Αυτό μου δίνει μεγάλη ικανοποίηση.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία, κύριε Νέλσον. Θέλετε να δώσουμε τον λόγο τώρα σε μερικούς νέους ανθρώπους να σας κάνουν τις δικές τους ερωτήσεις για αυτήν την εμπειρία σας;

Φωτογράφος: Φυσικά. Γι' αυτό δεν ήρθα άλλωστε;

Δημοσιογράφος: Παρακαλώ.

Νέος Α: Κύριε Νέλσον, θα ήθελα να σας ρωτήσω πώς ήταν η εξωτερική εμφάνιση των ανθρώπων που γνωρίσατε. Μας είπατε ότι σε κάποιες φυλές μοιάζουν μεταξύ τους... Μπορείτε να μας δώσετε ένα παράδειγμα;

Φωτογράφος: Ναι... κοιτάξτε... Είναι μερικές φυλές που φημίζονται για τον τρόπο με τον οποίο στολίζουν το κεφάλι τους και τα μαλλιά τους. Κάποιοι έχουν φανταχτερές περούκες, καπέλα που τα στολίζουν με φυσικά αντικείμενα, όπως π.χ. φτερά πουλιών, κέρατα ή δέρματα ζώων, λουλούδια κτλ. Στη φυλή Χίμπα, π.χ., τα μαλλιά και τα χτενίσματα φανερώνουν την ηλικία και την οικογενειακή κατάσταση των ανθρώπων. Τα μαλλιά των παιδιών είναι κοντά ενώ οι γυναίκες έχουν κοτσίδες, οι οποίες και πάλι διαφέρουν ανάλογα με την οικογενειακή τους κατάσταση. Οι γυναίκες που είναι μητέρες, δηλαδή, δεν έχουν ίδιο χτένισμα με αυτές που είναι ελεύθερες. Σε κάποιες άλλες φυλές οι άντρες βάζουν το δέρμα του προσώπου ή του σώματός τους με φυσικά χρώματα. Και φυσικά είναι αξιοπρόσεκτο το ντύσιμο των ανθρώπων το οποίο εξαρτάται από τις καιρικές συνθήκες στις οποίες ζουν. Έτσι, στις βόρειες χώρες παρατηρείται βαρύς ρουχισμός για να προστατεύει τους ανθρώπους από το κρύο, ενώ σε χώρες όπως η Αιθιοπία τα ρούχα είναι πιο ελαφριά εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών.

Δημοσιογράφος: Να ακούσουμε και ακόμη έναν φίλο...

Νέος Β: Πώς χαρακτηρίζετε τους ανθρώπους που συναντήσατε;

Φωτογράφος: Σ' ευχαριστώ γι' αυτήν την ερώτηση. Πρόκειται για ανθρώπους γενναίους, φιλόξενους και γενναϊόδωρους, ευγενικούς, οι οποίοι ζουν σε κοινωνίες οργανωμένες και αυστηρές σε πολλές περιπτώσεις. Σίγουρα ο τρόπος που ζουν διαφέρει από τον δικό μας. Είναι όμως άνθρωποι που κουβαλούν τη δική τους πολιτισμική ταυτότητα και έχουν πολλά να προσφέρουν στην παγκόσμια

πολιτισμική κληρονομιά. Έχουμε πολλά να διδαχτούμε από αυτούς. Και το μήνυμα που επιθυμώ ειλικρινά να περάσω μέσα από τη δουλειά μου είναι ο σεβασμός στον πολιτισμό του άλλου. Θέλω δηλαδή να αποδεχτούμε όλοι, κι εμείς κι εκείνοι ότι ναι, είμαστε διαφορετικοί, γιατί έχουμε άλλον τρόπο ζωής, αλλά τελικά είμαστε όλοι άνθρωποι και οφείλουμε να σεβόμαστε τη διαφορετικότητά μας. Και μέσω αυτού του σεβασμού να εμπλουτίζουμε την πολιτισμική μας κληρονομιά.

Δημοσιογράφος: Με αυτά τα λόγια θα κλείσουμε τη συνέντευξή μας με τον κύριο Νέλσον. Σας ευχαριστούμε πολύ για τις μοναδικές πληροφορίες που μας δώσατε και τα μηνύματα σεβασμού που μας μεταδώσατε. Καλή επιτυχία σε ό,τι κάνετε.

Φωτογράφος: Εγώ σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δώσατε να μοιραστώ τις εμπειρίες μου με τους νέους ανθρώπους της εκπομπής σας. Γεια σας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

(cd 1, 11)

Τρεις νέοι έλληνες αρχιτέκτονες κέρδισαν το πρώτο βραβείο σε διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό. Πρόκειται για τον Στρατή Σκοπελίτη, τη Μαρία Χριστούλια και τον Αλέξανδρο Βαλσαμίδη. Το θέμα του διαγωνισμού αφορούσε τη δημιουργία κατοικιών για τους άστεγους της πόλης Ράλεϊ, στη Βόρεια Καρολίνα. Γι' αυτόν τον λόγο οι διαγωνιζόμενοι έπρεπε να σχεδιάσουν κατοικίες με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Έπρεπε δηλαδή οι κατοικίες να είναι προκατασκευασμένες και οικονομικά προσιτές.

Πιο συγκεκριμένα ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να καταθέσουν ιδέες για τον σχεδιασμό δώδεκα σπιτιών. Κύρια φιλοσοφία του διαγωνισμού είναι τα σπίτια να έχουν μεταβατικό χαρακτήρα, να είναι δηλαδή ο ενδιάμεσος κρίκος ανάμεσα στην έλλειψη στέγης και στη μόνιμη διαμονή. Οι τρεις αρχιτέκτονες κατάφεραν να κερδίσουν το πρώτο βραβείο ανάμεσα σε περισσότερες από 100 προτάσεις από όλον τον κόσμο. Οι αρχιτέκτονες δεν είχαν τη δυνατότητα να επισκεφθούν το Ράλεϊ. Ωστόσο, μέσα από τη διερεύνηση των τοπικών παραδόσεων, της κοινωνικής δομής, και του κλίματος της περιοχής, διαπίστωσαν ότι έχει πολλά κοινά σημεία με την Ελλάδα. Έτσι, παρόλο που ο διαγωνισμός αφορά στη δημιουργία μιας κοινότητας, αστέγων στη Βόρεια Καρολίνα, η νικήτρια πρόταση μπορεί να έχει εφαρμογή και σε άλλες χώρες.

Ποια είναι όμως συγκεκριμένα η ελληνική πρόταση;

Οι έλληνες αρχιτέκτονες σχεδίασαν μια κοινότητα που θα βρίσκεται στα περίχωρα της πόλης Ράλεϊ. Η κοινότητα αποτελείται από τέσσερις γειτονιές, με τρία σπίτια των δώδεκα τετραγωνικών μέτρων η καθεμία. Κεντρικά στο οικόπεδο τοποθετείται ένα κοινόχρηστο κτίριο. Σε αυτό στεγάζεται μια κουζίνα, ένας χώρος δραστηριοτήτων, μια βιβλιοθήκη, αποδυτήρια και μπάνια. Γύρω από τα κτίρια βρίσκονται περιβόλια, τα οποία θα καλλιεργούνται από τους ίδιους τους κατοίκους.

Τα σπίτια έχουν ένα δωμάτιο και μια πολύ μικρή τουαλέτα. Μια μικρή σοφίτα προσφέρει επιπλέον χώρο, που μπορεί να λειτουργήσει ως υπνοδωμάτιο ή εναλλακτικά να γίνει αποθήκη. Μια μικρή βεράντα διευρύνει οπτικά τον χώρο του κάθε σπιτιού. Στα παράθυρα των σπιτιών υπάρχουν ξύλινες περσίδες. Αυτές προσφέρουν σκίαση και συμβάλλουν στην ιδιωτικότητα του χώρου.

Η πρότασή τους υποστηρίζει τη σύνδεση της κοινότητας των αστέγων με την πόλη και γι' αυτό τα σπίτια έχουν προσανατολισμό προς τον δρόμο.

Ο εξωτερικός σκελετός κάθε κατοικίας είναι μια μεταλλική βάση και δύο παράλληλα κιβώτια από σύρμα. Ο σκελετός αυτός προσφέρει θερμομόνωση και προστατεύει το κτίριο από τις κλιματολογικές συνθήκες. Τα συρμάτινα κιβώτια δημιουργούν παράλληλους τοίχους και γεμίζονται με πέτρες ή άλλα υλικά της περιοχής.

Οι αρχιτέκτονες προτείνουν το γέμισμα των κιβωτίων να το κάνουν οι ίδιοι οι ένοικοι των σπιτιών. Έτσι θα αισθάνονται ότι συμμετέχουν στη διαδικασία δημιουργίας των κατοικιών τους.

Η κατασκευή παραδίδεται με τη μορφή ενός κλειστού κιβωτίου. Έπειτα συνδέεται με τον εξωτερικό σκελετό και παίρνει την τελική της μορφή. Όλα τα

κτίρια της κοινότητας έχουν χαμηλό κόστος και μπορούν να αποθηκευτούν και να μεταφερθούν.

Παρόλο που οι κατοικίες είναι τυποποιημένο προϊόν, δίνουν την αίσθηση της ζεστής και μόνιμης κατοικίας. Το χαμηλό κόστος και η πρωτοτυπία της ελληνικής πρότασης οδήγησαν στην αναζήτηση χρηματοδότησης, ώστε να γίνει η κατασκευή και να φιλοξενήσει τους άστεγους της περιοχής.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

(cd 1, 19)

Δάσκαλος: Μετά την επίσκεψή μας στο ζωολογικό πάρκο της πόλης μας, θέλετε να συζητήσουμε τις εντυπώσεις σας από τα ζώα που είδαμε;

Μαθητές: ΝΑΙΙΙΙ!!!

Δάσκαλος: Ωραία! Τι σας έκανε περισσότερο εντύπωση;

Κώστας: Εμένα η τίγρη! Ήταν πολύ εντυπωσιακή! Είναι το μεγαλύτερο αιλουροειδές και το τρίτο μεγαλύτερο σαρκοφάγο ζώο στη Γη.

Δάσκαλος: Θυμάστε κάποια διαφορά της τίγρης από τα υπόλοιπα αιλουροειδή;

Κώστας: Ναι. Αντίθετα με τα περισσότερα αιλουροειδή, η τίγρη είναι δεινός κολυμβητής κι επίσης, χάρη στα δυνατά της νύχια, μπορεί να σκαρφαλώνει στα δέντρα.

Μαρία: Κύριε, και τα γιγαντιαία πάντα είναι εξαιρετικά ικανά στην αναρρίχηση δέντρων και στην κολύμβηση. Δεν είναι περίεργο; Φαίνονται τόσο τεμπέλικα... Κι όμως...

Δάσκαλος: Ναι, έχεις δίκιο. Τα πάντα είναι ζώα με πολλές διαφορές από τις τίγρεις. Τελικά, όμως, βλέπεις ότι έχουν και ομοιότητες... Κώστα, θυμάσαι πώς βρίσκει η τίγρη την τροφή της;

Κώστας: Ναι... νομίζω ότι θυμάμαι. Είναι σαρκοφάγο ζώο και ψάχνει τα θηράματά της αξιοποιώντας δύο πολύ βασικές αισθήσεις. Νομίζω ότι χρησιμοποιεί την όσφρηση και την ακοή.

Δάσκαλος: Έχεις δίκιο για την ακοή, όχι όμως για την όσφρηση. Αξιοποιεί την ακοή και την όραση. Ποιες είναι οι περιοχές που αναζητά τη λεία της;

Κώστας: Μμμμμ... Ναι... Οι τίγρεις δεν είναι κοινωνικά ζώα. Ζουν μόνες τους, καθεμιά έχει μια περιοχή που θεωρεί δική της και σε αυτή κυνηγά σε όλη της τη ζωή.

Δάσκαλος: Σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες των πάντα, Μαρία, έχεις να μας πεις κάτι;

Μαρία: Ναι, έχω. Μου έκανε εντύπωση ότι, παρόλο που τρέφεται σχεδόν αποκλειστικά με φύλλα, βλαστάρια και καλάμια μπαμπού έχει πεπτικό σύστημα σαρκοβόρου ζώου. Γι' αυτό καθημερινά χρειάζεται να τρώει μέχρι και 38 κιλά μπαμπού και να περνά ως και 14 ώρες της ημέρας του μασουλώντας!

Δάσκαλος: Ναι, Μαρία είναι εντυπωσιακό. Σκέψου ότι ένα πάντα ζυγίζει 100-150 κιλά. Και τρέφεται με φυτά! Φαντάσου τι ποσότητα πρέπει να καταναλώσει για να απορροφήσει τα θρεπτικά συστατικά που έχει ανάγκη. Υπάρχει, λες, κάποια σχέση μεταξύ των διατροφικών συνηθειών και του τρόπου ζωής τους γενικότερα;

Μαρία: Ναι, φυσικά. Τα πάντα ζουν σε δάση με μπαμπού. Κάθε 10 με 100 χρόνια, ανάλογα με το είδος του, το δάσος μπαμπού μαραίνεται. Τότε, τα γιγαντιαία πάντα αναγκάζονται να μετακινηθούν μέσα στο δάσος προς αναζήτηση τροφής. Κι ενώ από τη φύση τους είναι προγραμματισμένα να πραγματοποιούν τη μετανάστευση αυτή χωρίς πρόβλημα, στις μέρες μας αντιμετωπίζουν πολλές δυσκολίες, εξαιτίας της καταστροφής των δασών. Τα δάση δεν είναι τόσο πυκνά και εκτεταμένα όπως παλιά. Καταστρέφονται από τον άνθρωπο για την ξυλεία τους, ή για καλλιέργειες και η καταστροφή τους αποτελεί μια πολύ μεγάλη απειλή για τα πάντα. Άρα, παρόλο που δεν έχουν πολλούς φυσικούς εχθρούς, τα γιγαντιαία πάντα απειλούνται με εξαφάνιση λόγω της καταστροφής του βιότοπού τους.

Δάσκαλος: Ναι, πολύ ωραία, Μαρία. Είναι κοινωνικά ζώα;

Μαρία: Όχι... Τα γιγαντιαία πάντα είναι μοναχικά ζώα, και κάθε ενήλικο πάντα ζει σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Ένα θηλυκό δεν ανέχεται την παρουσία άλλων θηλυκών στη δική του περιοχή. Η επικοινωνία τους γίνεται με φωνές και κραυγές.

Δάσκαλος: Κώστα, οι τίγρεις είναι απειλούμενο είδος στις μέρες μας ή δεν διατρέχουν ακόμη κανέναν κίνδυνο;

Κώστας: Όχι, κύριε, και η τίγρη απειλείται με εξαφάνιση. Το 97% του πληθυσμού της χάθηκε τα τελευταία 100 χρόνια. Μόνο 3.200 τίγρεις απομένουν ελεύθερες στη φύση, πολύ λιγότερες απ' όσες ζουν αιχμάλωτες σε ζωολογικούς κήπους σε όλο τον κόσμο. Δεν είναι φοβερό;

Δάσκαλος: Από τι απειλούνται, Κώστα;

Κώστας: Τα πυκνά δάση που αποτελούν τον κύριο τόπο κατοικίας της τίγρης εξαφανίζονται με γρήγορους ρυθμούς. Μεγάλες εταιρείες αγοράζουν εκτάσεις τροπικού δάσους και τις καταστρέφουν για ξυλεία, ή για να τις μετατρέψουν σε φυτείες φοινικόδεντρων για παραγωγή φοινικέλαιου. Την ίδια στιγμή, η οικοδομική ανάπτυξη σε περιοχές όπου ζουν τίγρεις σημαίνει τη διάνοιξη δρόμων, που τις απομονώνει όλο και περισσότερο. Η μεγαλύτερη όμως άμεση απειλή σήμερα για τις τίγρεις είναι το παράνομο εμπόριο άγριων ζώων. Η τίγρη πωλείται για το δέρμα και τη γούνα της.

Δάσκαλος: Ωραία, παιδιά. Υπάρχει κάτι άλλο που θέλετε να προσθέσετε σχετικά με αυτά τα δύο ζώα;

Μαρία: Ναι, μου έκανε εντύπωση ένα χαρακτηριστικό στον καρπό τους, ο «ψευδο-αντίχειρας»: είναι μεγεθυμένο και βρίσκεται αντιμέτωπο με τα υπόλοιπα δάχτυλα. Ο ψευδοαντίχειρας βοηθάει τα πάντα να κρατούν τα καλάμια. Είναι σαν ένα έκτο δάχτυλο. Και επίσης μου έκανε εντύπωση το πόσο μοναχικά είναι. Θηλυκά και αρσενικά συναντιούνται μόνο για την αναπαραγωγή και η μητέρα με τα μικρά της έχουν σχέση μόνο τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής τους. Μετά χωρίζονται. Μου άρεσαν πολύ τα πάντα. Είναι πολύ γλυκά.

Δάσκαλος: Ωραία, Μαρία. Μην ξεχνάς, όμως, ότι παρά τη γλυκιά τους εμφάνιση είναι αρκούδες. Νομίζω ότι θα πρέπει να μιλήσουμε και για κανένα άλλο ζώο. Θέλει κάποιος να πάρει τον λόγο;

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

(cd 1, 27)

Πώς θα είναι ο κόσμος σε μερικές εκατοντάδες χρόνια; Τελικά είμαστε μόνοι μας σε αυτόν τον κόσμο, ή υπάρχει ζωή και σε άλλους πλανήτες; Τα ερωτήματα αυτά έχουν απασχολήσει εκατομμύρια ανθρώπους στη Γη εδώ και πολλά πολλά χρόνια.

Ας δούμε λοιπόν μαζί καθένα ξεχωριστά.

Πολλά λέγονται για την ύπαρξη ή όχι ζωής σε άλλα σημεία του σύμπαντος, εκτός από τη Γη μας. Στην ερώτηση «υπάρχει τελικά ζωή σε άλλους πλανήτες;», ειδικοί επιστήμονες όπως αστρονόμοι και φυσικοί απαντούν θετικά. Πιο συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα έχουν ανακαλυφθεί πάνω από 5.000 πλανήτες που θα μπορούσαν να διατηρήσουν κάποιο είδος ζωής. Οι επιστήμονες μάλιστα είναι σίγουροι πως θα βρουν πολλούς ακόμα.

Απαραίτητα εργαλεία για τη δουλειά τους είναι τα σύγχρονα τηλεσκόπια. Αυτά έχουν τη δυνατότητα να δείχνουν με σιγουριά πόσους πλανήτες έχει το κάθε αστέρι. Επιπλέον, μπορούν να διακρίνουν αν οι πλανήτες έχουν νερό (σε υγρή μορφή), που είναι και το κλειδί για την ύπαρξη ζωής, έτσι όπως την ξέρουμε.

Αυτό που δεν ξέραμε πριν μερικά χρόνια είναι ότι περίπου 10-20% των αστεριών γύρω μας έχουν πλανήτες στο μέγεθος της Γης, οι οποίοι μάλιστα είναι και σε κατοικήσιμη ζώνη. Για την ανακάλυψη αυτών των πλανητών, που θα αλλάξουν σίγουρα τη ζωή μας, θα χρησιμοποιηθούν καινούργια τηλεσκόπια.

Ποιο θα είναι το αύριο της Γης;

Με την τεράστια οικολογική καταστροφή που έχουμε προκαλέσει στον πλανήτη δεν γνωρίζουμε πώς θα είναι η ζωή στη Γη το έτος 3000. Μήπως η στάθμη της θάλασσας θα έχει εξαφανίσει όλη τη γη και η κλιματική αλλαγή, θα έχει μετατρέψει τον πλανήτη σε ένα αφιλόξενο μέρος; Οι πιο απαισιόδοξοι προφητεύουν την καταστροφή. Πιστεύουν, δηλαδή, πως ο άνθρωπος δεν θα καταφέρει να επιβιώσει για άλλα χίλια χρόνια. Ωστόσο, άλλοι βλέπουν στην τεχνολογία το κλειδί της διατήρησης του ανθρώπινου είδους στη ζωή. Η τεχνολογική ανάπτυξη ίσως μας επιτρέψει να λύσουμε τα πιεστικά περιβαλλοντικά προβλήματα.

Ακόμα όμως κι αν όλα λυθούν πώς θα αντιμετωπιστεί το τεράστιο πρόβλημα του υπερπληθυσμού στον πλανήτη μας;

Σε χίλια χρόνια από σήμερα, ο πληθυσμός της ανθρωπότητας θα πολλαπλασιαστεί. Πώς θα τρέφονται όλοι αυτοί οι άνθρωποι; Οι πιο αισιόδοξοι διαβλέπουν την ολοένα και μικρότερη εξάρτηση της ανθρώπινης τροφής από φυσικές πηγές. Ο άνθρωπος, θεωρούν ότι θα κατασκευάζει το φαΐ του στο εργαστήριο.

Άλλωστε οι άνθρωποι, σύμφωνα πάντα με αυτές τις αισιόδοξες προβλέψεις θα είναι όχι μόνο περισσότεροι αλλά θα ζουν και περισσότερο. Η επιστήμη βρίσκει συνεχώς νέα δεδομένα που υποστηρίζουν την πεποίθηση ότι η διαδικασία της γήρανσης μπορεί να καθυστερήσει ακόμη περισσότερο. Έτσι στο μέλλον ο άνθρωπος θα ζει πολλά ακόμη χρόνια. Τον 19ο αιώνα ο μέσος όρος ζωής ήταν τα 37 χρόνια, ενώ σήμερα το νούμερο έχει διπλασιαστεί. Φανταστείτε τι θα γίνει λοιπόν σε άλλα χίλια χρόνια ανάπτυξης...

Με το βλέμμα στο μέλλον λοιπόν, σε χίλια χρόνια από τώρα. Κι αν όλα αυτά σας μοιάζουν με σενάρια επιστημονικής φαντασίας, μη βιαστείτε να τα αμφισβητήσετε. Σίγουρα υπάρχουν και άλλα πράγματα που θα μπορούσαμε να φανταστούμε ότι μπορούν να συμβούν.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

(cd 2, 3)

Το Οριεντάλ ξεκίνησε ως αντρικός χορός σε κάποιο μέρος της ανατολής, χωρίς να είναι γνωστός ο ακριβής τόπος προέλευσής του. Περιλαμβάνει κινήσεις από όλο το σώμα και κυρίως τα πόδια τα οποία καθορίζουν την κίνηση των γοφών. Το οριεντάλ βασίζεται σε αυστηρούς κανόνες και υψηλή τεχνική. Για να χορέψετε οριεντάλ πρέπει να διαθέτετε ευλύγιστο σώμα, έτσι ώστε οι κινήσεις σας να είναι όμορφες και ρυθμικές.

Το βαλς δημιουργήθηκε από αυστροβαυαρούς αγρότες. Πολύ γρήγορα κατέκτησε την υψηλή κοινωνία κι έγινε ένας από τους πιο κομψούς χορούς στις σάλες των αριστοκρατικών σπιτιών της Βιέννης. Μπαίνοντας στα ευρωπαϊκά σαλόνια, ο ρυθμός του έγινε λίγο πιο αργός και παρέμεινε έτσι μέχρι σήμερα. Το βαλς είναι ένας περιστρεφόμενος χορός με κομψή και υπερήφανη κίνηση. Είναι ένας χορός που απαιτεί ισορροπία εξ αιτίας των πολλών στροφών που τον χαρακτηρίζουν.

Το φόξτροτ ανήκει στη μειοψηφία των χορών που ξεκίνησαν από τα σαλόνια της υψηλής κοινωνίας και στη συνέχεια διαδόθηκε στις χαμηλές κοινωνικές τάξεις. Τα κωμικά και καμαρωτά βήματά του αποτέλεσαν μια εναλλακτική πρόταση για το κοινό που είχε κουραστεί από τους στυλιζαρισμένους χορούς, οι οποίοι κυριαρχούσαν μέχρι τότε. Στο φόξτροτ οι χορευτές πρέπει να αναπτύξουν την ισορροπία τους για να καταφέρουν να απομονώσουν το πάνω από το κάτω μέρος του σώματός τους, που αποτελεί το χαρακτηριστικό στοιχείο του συγκεκριμένου χορού.

Στα πρώτα του βήματα το τάνγκο ξεκίνησε να χορεύεται αποκλειστικά από άντρες σε κακόφημες περιοχές της Αργεντινής. Ωστόσο, γρήγορα απέκτησε **φανατικούς** οπαδούς στην υψηλή κοινωνία της χώρας και στη συνέχεια διαδόθηκε στην Ευρώπη. Στο Παρίσι απέκτησε το σοφιστικέ στιλ που **χαρακτηρίζει** τη σημερινή του μορφή. Το τάνγκο είναι ένας χορός με πάθος, με φιγούρες που είναι **δυναμικές** και κινήσεις απαλές και κοφτές.

Το Rock 'n' roll γεννήθηκε από την ανάγκη των νέων ανθρώπων να **αντιδράσουν** στον συντηρητισμό της εποχής τους, τους περιορισμούς, τις απαγορεύσεις και τον ρατσισμό της μεταπολεμικής περιόδου. Η δυναμική του μορφή και οι **ακροβατικές** του φιγούρες σε συνδυασμό με τον τόπο καταγωγής του (Νότος των ΗΠΑ) δημιούργησαν ένα αρνητικό κλίμα στα πρώτα του βήματα. Χρειάστηκαν 20 χρόνια για να γίνει **αποδεκτός** ο χορός και να έχει τη σημερινή του **αποδοχή**. Έχει έντονο ρυθμό και πολλά σηκώματα των ποδιών, βασίζεται σε ένα απλό βήμα, αλλά παρέχει τη δυνατότητα απεριόριστων **αυτοσχεδιασμών**. Γι' αυτό και κατέχει τον τίτλο του «βασιλιά των πάρτι».

Τη ρούμπα και το τσα τσα τσα τα οφείλουμε στους σκλάβους της Κούβας οι οποίοι, μετά από την εξαντλητική δουλειά στις **φυτείες**, μαζεύονταν γύρω από τη φωτιά και διασκέδαζαν χορεύοντας. Η ρούμπα σε αντίθεση με το τσα τσα είναι ένας χορός σε αργό ρυθμό. Ο ρυθμός της ρούμπας είναι ρομαντικός και γι' αυτό ο χορός θεωρείται ερωτικός, ενώ και στο τσα τσα τσα διακρίνουμε ένα συνεχές παιχνίδι μεταξύ καβαλιέρου και ντάμας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

(cd 2, 11)

Δημοσιογράφος: Καλημέρα σας. Είναι η εκπομπή «Η πόλη μας» και σήμερα έχουμε κοντά μας τις κυρίες Καλογήρου και Μαϊλιάνη, δύο εθελόντριες σε κοινωνικά προγράμματα της πόλης μας. Κυρίες μου, καλώς ήρθατε στην εκπομπή.

κα. Καλογήρου: Ευχαριστούμε που μας καλέσατε.

Δημοσιογράφος: Κυρία Καλογήρου, ας ξεκινήσουμε από εσάς. Τι είναι το πρόγραμμα «Εθελοντής Γείτονας»;

κα. Καλογήρου: Το πρόγραμμα «Εθελοντής Γείτονας» ξεκίνησε από το 2009 και αφορά την εθελοντική στήριξη ηλικιωμένων. Εγώ συμμετέχω στο πρόγραμμα τα τελευταία δύο χρόνια.

Δημοσιογράφος: Πώς ενημερωθήκατε για το συγκεκριμένο πρόγραμμα;

κα. Καλογήρου: Εγώ πάντα είχα πρόθεση να βοηθήσω και ενδιαφερόμουν για τον εθελοντισμό. Πήρα πληροφορίες για το πρόγραμμα από το ίντερνετ.

Δημοσιογράφος: Και εσείς και η κυρία Μαϊλιάνη είστε μητέρες. Πού βρίσκετε τον χρόνο που διαθέτετε σε εθελοντικές δράσεις;;

κα. Καλογήρου: Οι γρήγοροι ρυθμοί της ζωής μου, η δουλειά, το σπίτι, και οι οικογενειακές μου υποχρεώσεις δεν με εμπόδισαν να πάρω την απόφαση. Πριν από δύο χρόνια έχασα τη μητέρα μου. Είχα τόσο μεγάλη ανάγκη να αναπληρώσω με κάποιον τρόπο αυτό το κενό.

Δημοσιογράφος: Εσείς, κυρία Μαϊλιάνη; Πότε και πώς αποφασίσατε να προσφέρετε στο πρόγραμμα φροντίδας βρεφών;

κα. Μαϊλιάνη: Γεια σας. Συμμετέχω στο πρόγραμμα τα τελευταία τρία χρόνια. Είμαι άνεργη και τα παιδιά μου έχουν πια μεγαλώσει. Ήθελα πολύ να γεμίσω τον χρόνο μου με κάτι ουσιαστικό. Γνώρισα τυχαία κάποιον εθελοντή του προγράμματος και εντυπωσιάστηκα από τη σοβαρότητα αλλά και από την οργάνωση που έχει το πρόγραμμα. Μόλις γνώρισα και τα παιδάκια στο Κέντρο βρεφών Μητέρα δεν είχα καμιά αμφιβολία.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία. Πόσες μέρες σας απασχολεί αυτή η εθελοντική σας προσφορά;

κα. Μαϊλιάνη: Πηγαίνω τρεις φορές μέσα στην εβδομάδα και μία μέσα στο σαββατοκύριακο και κάνω ό,τι θα έκανε κι ένας γονιός. Τα πηγαίνω βόλτα, τα κάνω μπάνιο, τα ταΐζω, τα φροντίζω. Τα συνοδεύω στο πάρκο ή διοργανώνουμε μικρές γιορτούλες, το καλοκαίρι πηγαίνουμε μαζί και στη θάλασσα.

Δημοσιογράφος: Πόσοι είναι αριθμητικά οι εθελοντές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα του Κέντρου βρεφών;

κα. Μαϊλιάνη: Δυστυχώς, δεν είμαστε πολλοί. Είμαστε γύρω στους δέκα, οι περισσότερες γυναίκες, αλλά υπήρξαν και ένας-δύο άντρες που συμμετείχαν. Τα παιδιά στο Κέντρο είναι 120 και οι ηλικίες τους διαφέρουν. Έχουμε μικρά βρέφη λίγων ημερών και παιδάκια έως έξι ετών.

Δημοσιογράφος: Εσείς, κυρία Καλογήρου επιλέξατε να βοηθήσετε ηλικιωμένους ανθρώπους. Είναι πιο δύσκολη ή όχι η επαφή με άτομα της τρίτης ηλικίας;

κα. Καλογήρου: Μπορεί να ακούγεται κάπως παράξενο, αλλά οι ηλικιωμένοι έχουν τις ανάγκες που έχει και ένα παιδί. Στην ουσία στο πρόγραμμα «υιοθετούμε» έναν

ηλικιωμένο που είτε ζει μόνος είτε έχει προβλήματα υγείας, είτε τα παιδιά του είναι πολύ μακριά και δεν μπορούν να τον φροντίσουν. Ο Εθελοντής Γείτονας, βοηθά σε **πρακτικά** θέματα όπως τα ψώνια και οι λογαριασμοί. Επίσης, αναλαμβάνει ανάγκες του ηλικιωμένου, όπως να τον πάει στον γιατρό, να τον πάει βόλτα ή απλώς να του κάνει παρέα. Εγώ συναντιέμαι με την ηλικιωμένη κυρία που φροντίζω τρεις φορές την εβδομάδα και αν είναι ανάγκη και τέταρτη. Μένουμε πολύ κοντά και μπορώ να πάω εύκολα. Ξέρετε είναι πολύ σημαντικό οι εθελοντές να μένουν κοντά στους ηλικιωμένους που φροντίζουν. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 500 ηλικιωμένοι και 800 εθελοντές. Αυτή η μεγάλη διαφορά υπάρχει γιατί δεν βρήκαμε ακόμη εθελοντές σε κοντινή απόσταση από τον τόπο διαμονής όλων των ηλικιωμένων.

Δημοσιογράφος: Και μια τελευταία ερώτηση: Πώς μπορεί κανείς να μάθει για σας;
κα. Καλογήρου: Στα τηλέφωνα των γραφείων όλες τις καθημερινές τις εργάσιμες ώρες.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία. Πείτε μου κι εσείς, κυρία Μαϊλιάνη, πώς μπορεί να πάρει κάποιος πληροφορίες για το εθελοντικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχετε;

κα. Μαϊλιάνη: Φυσικά στα τηλέφωνα μας, καθώς και από την ηλεκτρονική διεύθυνση.

Δημοσιογράφος: Σας ευχαριστώ και τις δύο για την ενδιαφέρουσα συζήτηση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

(cd 2, 21)

Δημοσιογράφος: Φίλες και φίλοι, κοντά μας έχουμε τον κ. Ζήση, διευθυντή της έκθεσης «Εκπαίδευση, απασχόληση εργασία κι επιχειρηματικότητα». Κύριε Ζήση, καλωσορίσατε στην εκπομπή μας. Σας ευχαριστούμε πολύ για την τιμή που μας κάνετε.

κ. Ζήσης: Γεια σας, κύρια Γεωργίου. Εγώ σας ευχαριστώ για την πρόσκληση. Σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε να ενημερώσω τον κόσμο για το σημαντικό αυτό γεγονός που θα λάβει χώρα στην πόλη μας σε λίγες μέρες.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία λοιπόν... «Εκπαίδευση, Απασχόληση, Εργασία κι Επιχειρηματικότητα» είναι η ονομασία της έκθεσης. Πώς σχετίζονται όλες αυτές οι έννοιες;

κ. Ζήσης: Ωραία ερώτηση. Όλα ξεκινούν από την εκπαίδευση. Η εκπαίδευση έχει άμεση σχέση με την εργασία και η εργασία με την επιχειρηματικότητα. Φυσικά δεν είναι πάντα βέβαιο ότι ένας άνθρωπος θα ασκήσει το επάγγελμα που έχει σπουδάσει. Ωστόσο, κάθε δεξιότητα που έχει κανείς μπορεί να του εξασφαλίσει καλύτερες προοπτικές στην αγορά εργασίας. Ιδιαίτερα μάλιστα σε δύσκολες περιόδους όπως οι σημερινές...

Δημοσιογράφος: Μάλιστα... Ποιος είναι ο στόχος της έκθεσης;

κ. Ζήσης: Ο κύριος στόχος της είναι η ενημέρωση του κόσμου για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται σήμερα σε Ελλάδα και εξωτερικό. Συμμετέχουν δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια και παρουσιάζουν τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά τους προγράμματα. Επίσης, παίρνουν μέρος φορείς δια βίου μάθησης. Φιλοξενεί εταιρείες που ασχολούνται με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, τη συμβουλευτική καριέρας και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Δημοσιογράφος: Μήπως μπορείτε να μας πείτε πόσοι περίπου φορείς συμμετέχουν στην έκθεση;

κ. Ζήσης: Βεβαίως... Η συμμετοχή των σχετικών φορέων είναι πραγματικά τεράστια. Συμμετέχουν 120 εκθέτες από 17 χώρες και 10.000 επισκέπτες. Πρόκειται πραγματικά για το κορυφαίο εκθεσιακό γεγονός στον χώρο της εκπαίδευσης και της εργασίας στην Ελλάδα. Και θα τολμήσω να πω ότι είναι μια από τις σημαντικότερες εκπαιδευτικές εκθέσεις στην Ευρώπη.

Δημοσιογράφος: Πραγματικά κορυφαίο γεγονός... Είναι βέβαιο ότι ενδιαφέρει ανθρώπους νεαρής ηλικίας.

κ. Ζήσης: Και όχι μόνο... Η έκθεση «Εκπαίδευση, Απασχόληση, Εργασία κι Επιχειρηματικότητα» απευθύνεται σε όλους όσοι επιδιώκουν να αυξήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους. Είναι κατάλληλη για όλες τις ηλικίες και για όλα τα στάδια της εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής πορείας ενός ανθρώπου. Επίσης, είναι μια ευκαιρία για τις εταιρείες να προβάλουν και να διαφημίσουν το έργο τους. Τέλος, ενδιαφέρει τους εκπαιδευτικούς φορείς, οι οποίοι έχουν την ευκαιρία να δουν τις τάσεις της αγοράς και να προσαρμόσουν τα προγράμματα σπουδών τους.

Οι σχετικοί φορείς διοργανώνουν την έκθεση «Εκπαίδευση, Απασχόληση, Εργασία κι Επιχειρηματικότητα» κάθε δύο χρόνια στην πόλη μας. Πάντα γίνεται την άνοιξη. Είναι η εποχή που οι εταιρείες, εκπαιδευτικοί φορείς, φοιτητές κτλ. οργανώνονται για την επόμενη περίοδο. Νομίζω ότι είναι ο πιο κατάλληλος χρόνος να ενημερωθούν. Φέτος τα εγκαίνια είναι στις 23 Απριλίου και όπως κάθε χρόνο η

διάρκειά της θα είναι μια εβδομάδα ακριβώς. Την τελευταία μέρα της έκθεσης θα υπάρχουν ειδικά αφιερώματα που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις και τις συνθήκες εργασίας στα διάφορα επαγγέλματα. Ιδιαίτερα θα μας απασχολήσει ένα φαινόμενο που αυξάνεται αρκετά τα τελευταία χρόνια. Μιλώ για τον εκφοβισμό που παρατηρείται στο σχολικό όσο και στο εργασιακό περιβάλλον.

Δημοσιογράφος: Πολύ ενδιαφέρον...

κ. Ζήσης: Ναι, στους χώρους της έκθεσης θα βρίσκονται κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι. Θα υπάρχει δυνατότητα να μιλήσουν με ανθρώπους που, είτε έχουν πέσει θύματα εκφοβισμού οι ίδιοι, είτε έχουν κάποιον δικό τους άνθρωπο που υπήρξε θύμα. Φυσικά οι πόρτες θα είναι ανοιχτές για όλον τον κόσμο και όποιος το επιθυμεί μπορεί να μας επισκεφτεί.

Δημοσιογράφος: Πολύ ωραία κ. Ζήση Σας ευχαριστούμε θερμά για αυτήν την ενδιαφέρουσα συνέντευξη και τις πολύτιμες πληροφορίες. Νομίζω ότι όλοι μας θα πρέπει να κάνουμε μια βόλτα στα περίπτερα της έκθεσης.

κ. Ζήσης: Εγώ σας ευχαριστώ. Θα χαρούμε πολύ να σας δούμε. Το μεγάλο στάδιο της πόλης μας όπου θα πραγματοποιηθεί η έκθεση ετοιμάζεται ήδη για τη μεγάλη γιορτή των επόμενων ημερών.